

ÜLDINFO

TÖÖ NIMETUS:	Lõunalaagri Seitsmemäe taastamise eelprojekt
OBJEKTI ASUKOHT:	Võru maakond, Setomaa vald, Rääptsova küla, Orava metskond 19 (kü: 93401:007:0359) ja Voropi küla, Orava metskond 27 (kü: 93401:007:0357).
TÖÖ EESMÄRK:	Projekti eesmärgiks on RMK-le kuuluva Lõunalaagri Seitsmemäe tunnusmärgi taastamine ja selle ümbruse kujundamine turismiobjektiks. Projektala suurus on ca 1,7 ha.
TÖÖ LIIK:	Eelprojekt
TELLIJA:	SA Setu Kultuuri Fond (registrikood 90001500)
Kontaktisik:	Aare Hörn aare@setomaa.ee Tel 5622 2348
KOHALIK OMAVALITSUS: (otsustaja)	Setomaa vald Pikk 12, 64001 Värska alevik Margery Roosimaa - arendusspetsialist Tel 785 6635 margery.roosimaa@setomaa.ee
TÖÖ TÄITJA:	Kobras OÜ Registrikood 10171636 Riia 35, 50410 Tartu Tel 730 0310 http://www.kobras.ee
Projektijuht:	Priit Paalo – maastikuarhitekt Tel 7300 312 priit@kobras.ee
Projekti koostajad:	Margus Lillak – maastikuarhitekt Triinu Sinimets – maastikuarhitekti assistent
Konsultandid:	Urmas Uri - hüdrotehnoloog, keskkonnaekspert (KMH0046) Erki Kõnd – hüdrotehnikainsener Teele Nigola – maastikuarhitekt
Kontrollijad:	Kadri Kattai – maastikuarhitekt Ene Kõnd – tehniline kontrollija

Kobras OÜ litsentsid / tegevusload:

1. Keskkonnamõju hindamise tegevuslitsentsid:
KMH0046 Urmas Uri; KMH0159 Noela Kulm.
2. Keskkonnamõju strateegilise hindamise juhteksperdid:
Urmas Uri; Teele Nigola.
3. Hüdrogeoloogiliste tööde tegevusluba nr 379:
Hüdrogeoloogilised uuringud; Hüdrogeoloogiline kaardistamine.
4. Maakorraldustööde tegevuslitsents nr 635 MA-k.
5. MTR-i majandustegevusteed:
 - Ehitusuuringud EG10171636-0001;
 - Ehitusprojekti ekspertiis EK10171636-0002;
 - Omanikujärelevalve EO10171636-0001;
 - Projekteerimine EP10171636-0001;
 - Muinsuskaitse E 377/2008.
6. Maaparandusosal Tegutsevate Ettevõtjate Registri (MATER) registreeringud:
 - Maaparandussüsteemi omanikujärelevalve MO0010-00;
 - Maaparandussüsteemi projekteerimine MP0010-00;
 - Maaparanduse uurimistöö MU0010-00;
 - Maaparanduse ekspertiis MK0010-00.
7. Muinsuskaitseameti pädevustunnistus PT 606/2012:
Mälestise liigid: ehitismälestis, ajaloomälestis, maailmapärandi objektis asuv ehitis.
Tööde liik: konserveerimise ja restaureerimise projektide koostamine, konserveerimis- ja restaureerimistööde tegevuskavade koostamine maastikuarhitektuuri valdkonnas, muinsuskaitsejärelevalve, planeeringu muinsuskaitse eritingimuste koostamine, uuringud ja uuringu tegevuskavade koostamine.
8. Veeuuringut teostava proovivõtja atesteerimistunnistus (reoveesetest, pinnaveest, põhjaveest, heit- ja reoveest proovivõtmine) Noela Kulm - Nr 2074/22, Tanel Mäger – Nr 2075/22.
9. Kutsetunnistused:
 - Diplomeeritud mäeinsener, tase 7, kutsetunnistus nr 176863 – Tanel Mäger;
 - Volitatud hüdrotehnikainsener, tase 8, kutsetunnistus nr 167534 – Erki Kõnd;
 - Volitatud hüdrotehnikainsener, tase 8, kutsetunnistus nr 131647 – Oleg Sosnovski;
 - Volitatud hüdrotehnikainsener, tase 8, kutsetunnistus nr 180897 – Martin Võru;
 - Diplomeeritud hüdrotehnikainsener, tase 7, kutsetunnistus nr 167600 – Ervin R. Piirsalu;
 - Diplomeeritud veevarustuse- ja kanalisatsiooniinsener, tase 7, kutsetunnistus nr E000482 – Ervin R. Piirsalu;
 - Volitatud maastikuarhitekt, tase 7, kutsetunnistus nr 142815 – Teele Nigola;
 - Volitatud maastikuarhitekt, tase 7, kutsetunnistus nr 152113 – Kadri Kattai;
 - Volitatud maastikuarhitekt, tase 7, kutsetunnistus nr 155387 – Priit Paalo;
 - Ruumilise keskkonna planeerija, tase 7, kutsetunnistus nr 176300 – Teele Nigola;
 - Geodeesiainsener, tase 7, kutsetunnistus nr 194138 – Ivo Maasik;
 - Geodeesiainsener, tase 7, kutsetunnistus nr 194147 – Marek Maaring;
 - Maakorraldaja, tase 6, kutsetunnistus nr 141508 – Ivo Maasik;
 - Markšneider, tase 6, kutsetunnistus nr 197275 – Ivo Maasik;
 - Puurija, tase 3, kutsetunnistus nr 114525 – Peeter Lillak;
 - Puurmeister, tase 5, kutsetunnistus nr 150111 – Peeter Lillak.

SISUKORD

I SELETUSKIRI

1. EELPROJEKTI KOOSTAMISE ALUSED JA EESMÄRK	6
1.1. ARVESTAMISELE KUULUVAD VAREM KOOSTATUD PLANEERINGUD JA DOKUMENDID	6
1.2. OLEMASOLEVAD ALUSPLAANID JA MUU INFO ALA KOHTA.....	6
1.3. NORMDOKUMENDID JA JUHENDID.....	6
2. OLEMASOLEVA OLUKORRA ISELOOMUSTUS	7
2.1. ÜLDINE INFO	7
2.2. AJALOOLINE TAUST.....	9
2.2.1. VAADETE ANALÜÜS	10
3. MAASTIKUARHITEKTUURNE LAHENDUS.....	11
3.1. METOODIKA JA PERSPEKTIIVNE LAHENDUS.....	11
3.2. KUJUNDUSLAHENDUSE ÜLDISED PÕHIMÕTTED	12
3.2.1. ELLUVIIMINE JA EHTUSETAPID	12
3.2.2. PERSPEKTIIVNE KAEVIKUTE JA PUNKRITE TAASTAMINE	12
3.3. MAASTIKUKUJUNDUSE LAHENDUSE UNIVERSAALDISAINI PÕHIMÕTTED.....	12
3.4. RAJAD JA PLATSID	13
3.4.1. SÕELMEKATTEGA RAJAD	13
3.4.2. LAUDTEED	13
3.5. HALJASTUS JA RAIED	14
3.5.1. RAADAMINE.....	14
3.5.2. ERIHOOLDUSEGA ALA.....	14
3.6. VAATETORN	14
3.7. VÄIKEVORMID.....	15
3.7.1. PINGID.....	15
3.7.2. PRÜGIKASTID.....	15
3.7.3. INFOSTEND.....	15
3.7.4. SUUNAVIIT.....	15
3.7.5. VÄLITUALETT	16

Aadress: Võru maakond, Setomaa vald, Rääptsova küla, Orava metskond 19 maaüksus ja Voropi küla, Orava metskond 27 maaüksus

Koostaja: Kobras OÜ

Vastutav spetsialist: Priit Paalo

3.7.6. PIKNIKULAUD	17
3.7.7. PIIRDED.....	17
3.8. LIIKLUS- JA PARKIMISKORRALDUS	17
3.9. ÜLDNÕUDED EHTUSTÖÖDELE	18

II JOONISTE LOETELU

MA-4-01 Asendiplaan	M 1:500	A2
MA-4-02 Raadamised	M 1:1000	A3

III LISAD

MA-9-01 – lisa 1 (lähteülesanne)
MA-9-02 – lisa 2 (vaadete analüüs)
MA-9-03 – lisa 3 (infotahvel)
MA-9-04 – lisa 4 (prügikast)

1. EELPROJEKTI KOOSTAMISE ALUSED JA EESMÄRK

Lõunalaagri Seitsmemäe taastamise eelprojekti aluseks on SA Setu Kultuuri Fondi poolt koostatud projekti lähteülesanne (lisa 1).

Setomaa vallas Voropi ja Rääptsova küla piiril asuval RMK-le kuuluval maal (katastritunnused 93401:007:0357 ja 93401:007:0359) 100 aastat tagasi asunud Lõunalaagri Seitsmemäe taastamine turismiobjektiks.

Projekti eesmärk on Petseri Lõunalaagri rajamise 100. aastapäevaks (2026. a) taastada kunagine laagri sümboliks olnud Seitsmemägi. See on vaatamisväärsus huvilistele, aga ka mälestusmärk kunagisele Eesti Kaitseväge suvelaagritele. Projektala üldplaneeringujärgne maakasutus on puhke- ja looduslik maa-ala.

1.1. ARVESTAMISELE KUULUVAD VAREM KOOSTATUD PLANEERINGUD JA DOKUMENDID

- Setomaa Vallavolikogu 24.11.2022 otsusega nr 28 kehtestatud „Setomaa valla üldplaneering“.

1.2. OLEMASOLEVAD ALUSPLAANID JA MUU INFO ALA KOHTA

Eelprojekti alusplaaniks on Kobras OÜ poolt juunis 2023 mõõdistatud digitaalne geodeetiline alusplaan „Seitsmemäe geodeetiline mõõdistus“ mõõtkavas 1:500 (töö nr 2023-193).

Mõõdistuse koordinaadid on L-Est 97 süsteemis, kõrgused EH2000 süsteemis.

Täiendav info pärineb Maa-ameti geoportaalist, Eesti looduse infosüsteemist (EELIS), varem koostatud dokumentidest ning kohapealsetest vaatlustest.

1.3. NORMDOKUMENDID JA JUHENDID

SEADUSED:

- ehitusseadustik;
- looduskaitseseadus;
- päästeseadus;
- tuleohutuse seadus;
- jäätmetseadus.

MÄÄRUSED:

- Majandus- ja taristuministri poolt 17.07.2015. aastal vastu võetud määrus nr 97 „Nõuded ehitusprojektile¹“.

STANDARDID:

EVS 932:2017	Ehitusprojekt
EVS 843:2016	Linnatänavad
EVS 939-2:2020	Puittaimed haljastuses. Osa 2: Ilupuude ja -põõsaste istikute kvaliteedinõuded

MUUD JUHENDID:

Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskuse tellitud ning Eesti Arhitektide Liidu, Eesti Disainikeskuse ja Eesti Kunstiakadeemia poolt koostatud juhend „Kõiki kaasava elukeskkonna kavandamine & loomine“.

Aadress: Võru maakond, Setomaa vald, Rääptsova küla, Orava metskond 19 maaüksus ja Voropi küla, Orava metskond 27 maaüksus

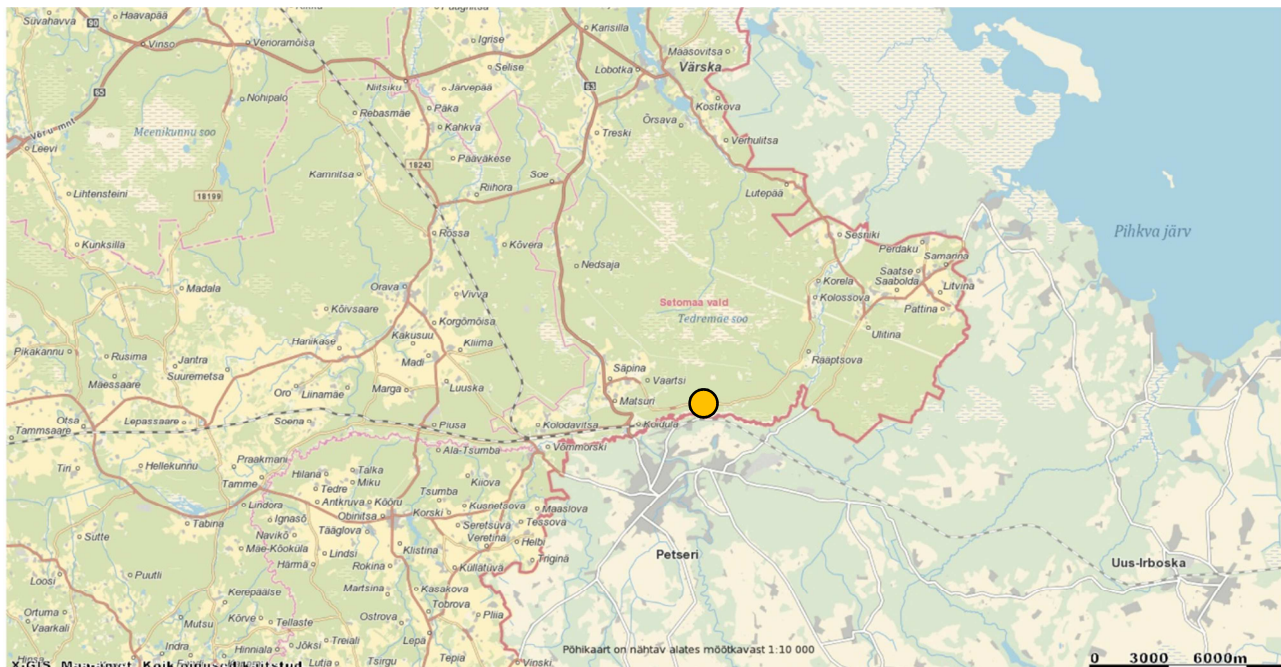
Koostaja: Kobras OÜ

Vastutav spetsialist: Priit Paalo

2. OLEMASOLEVA OLUKORRA ISELOOMUSTUS

2.1. ÜLDINE INFO

Projektala asub Võru maakonnas Setomaa vallas Voropi ja Rääptsova küla piiril. Projektala asukoht on toodud skeemil 1. Projektala suurus kokku on ca 1,7 ha.

Skeem 1. Projektala asukoht Voropi ja Rääptsova küla piiril. Asukoht on tähistatud oranži märgiga (*aluskaart: Maa-amet*).

Projektalasse jäävad osaliselt järgmised maaüksused:

- Orava metskond 19 (katastriüksuse tunnus 93401:007:0359, maatulundusmaa 100%, 204,22 ha);
- Orava metskond 27 (katastriüksuse tunnus 93401:007:0357, maatulundusmaa 100%, 48,34 ha).

Projekteeritava ala piirinaabriteks on järgmised maaüksused:

lõunas:

- 18233 Matsuri-Sesniki tee (katastriüksuse tunnus 93401:007:0358, transpordimaa 100%, 2,88 ha);
- 18233 Matsuri-Sesniki tee (katastriüksuse tunnus 93401:007:0356, transpordimaa 100%, 14 974 m²).

Põhja-, ida- ja läänesuunast piirneb projektala Orava metskond 19 ja Orava metskond 27 katastriüksustega. Projektala kõrgeim punkt on Seitsmemäe tipus (65,95 m merepinnast) ala idaosas. Kõige madalam punkt on projektala keskosa eraldava põhja-lõunasuunalise kraavi põhjas (42,25 m merepinnast). Järsemad reljeefimuutused on Seitsmemäe jalamil.

Projektala on valdavalt kaetud männimetsaga, mille II rindes kasvab kadakat, kaske ja pihlakat. Ala keskosas oleva kraavi ümbruses domineerivad lepad, kased ja pajud. Projektala edelaosas on lagendik (foto 1), kus paikneb parkimisplats.

Aadress: Võru maakond, Setomaa vald, Rääptsova küla, Orava metskond 19 maaüksus ja Voropi küla, Orava metskond 27 maaüksus

Koostaja: Kobras OÜ

Vastutav spetsialist: Priit Paalo

Projektilas on mitmed pinnaseteed (laius ca 2,5 m), mis ühendavad parkimisplatsi puhkealaga ning Laskevälja rattarada.

Foto 1. Ortofoto projektilast loodest. Märkitud on olemasolev parkimisplats (A), kraav (B) ja Seitsmemägi (C) (foto pärineb Maa-amet fotolaost. 12.05.2023).

Projektilal puuduvad tehnovõrgud.

Lõunas piirneb projektala Matsuri-Sesniki kõrvalmaanteeaga nr 18233-ga. Tee on kruusakattega ja kahe-suunaline. Tegu on asulavälise kõrvalmaanteeaga. Suvisel ajal põhjustab liiklus tee tolmamist.

Projektilal on EELIS (Eesti looduse infosüsteem, Keskkonnaagentuur) andmetel leitud kaks kaitsealust liiki (tabel 1).

Tabel 1. Projektilalt ja lähiümbrusest leitud kaitsealuste liikide loend.

Liigi nimi	EELIS (Eesti looduse infosüsteem, Keskkonnaagentuur) registrikood	Kaitse-kategooria	Ohustatust mõjutavad tegurid
Suur-kuldtiib (<i>Lycaena dispar</i>)	KLO9200147	III kaitse-kategooria	Soode kuivendamine.
Teelehe-mosaiikliblikas (<i>Euphydryas aurinia</i>)	KLO9200144	III kaitse-kategooria	Metsade võsastumine. Maaparandusega põldude kuivendamine. Elupaikade killustatus ja eraldatus.

Mõlema III kaitsekategooria liblikaliigi populatsioonile mõjub soodsalt ala regulaarne hooldamine ning võsa vähendamine.

Projektilale ei jää Maa-ameti kultuurimälestiste kaardirakenduse andmeil ühtegi muinsuskaitsealust mälestist ega muinsuskaitseala.

Aadress: Võru maakond, Setomaa vald, Rääptsova küla, Orava metskond 19 maaüksus ja Voropi küla, Orava metskond 27 maaüksus

Koostaja: Kobras OÜ

Vastutav spetsialist: Priit Paalo

2.2. AJALOOLINE TAUST

1926.-1940. aastal asus Petserimaal, Voropi ja Rääptsova küla maadel Eesti Kaitseväge suvelaager – Petseri Lõunalaager (pärandkultuuri objekt 934:EWO:003). Laager oli suviseks väljaõppekohaks Võrus ja Petseris paiknenud 7. jalaväerügemendile. Lõunalaagris paiknes ca 25 sõjaväelise otstarbega hoonet. Väeosa tähistamiseks rajati laagris asuvale järsule mäenõlvale hiiglaslik valgetest kividest number „7”, mis oli terve laagri sümboliks (Seitsmemägi). Lõunalaagri hoonetest on säilinud hoonete vundamendipostid ja kaevikud. Projektala ajalugu kajastavad fotod 2-4.

Foto 2. Vaade Seitsmemäele läänest 1936. aastal (autor: Karl Joh. EFA.52.A.107.92)

Nii Lõunalaagri kui ka Värskas asunud Eesti Kaitseväge Petseri Põhjalaagri arhitektuurne ja kujunduslik lahendus kolmekümnendatel oli sarnane: puidust ühekorruselised kasarmud püstlaudise ja laastukatusesega. Haljastuses on valdavalt kasutatud harilikku mändi ja arukaske. Teede ja istutusvalade piiretena kasutati valgeid lubjatud maakive, mis paigutati mõlemale poole tee äärde ca iga 5 m järel.

Foto 3 (vasakul). Petseri Lõunalaager. Õppekompanii barakk (Setomaa Muuseumid, Värskas Talumuuseumi fotokogu STM F 1129).

Foto 4 (paremal). 7. Rügemendi Petseri laagri kasarmuhooned 1930. aastatel (Võrumaa Muuseumi fotokogu VK F 1458:13 F).

Aadress: Võru maakond, Setomaa vald, Rääptsova küla, Orava metskond 19 maaüksus ja Voropi küla, Orava metskond 27 maaüksus

2.2.1. Vaadete analüüs

Projekti üheks osaks on Seitsmemäe vaatetorni asukoha määramine. Tornist avanevad vaated peamiselt Piusa jõe orule ja Petseri linna kõrgematele hoonetele. Torni kõrguse määramiseks on tehtud droonifotod erinevatelt kõrgustelt, selgitamaks välja, kui kõrgelt on enim maamärke näha (MA-9-02 – lisa 2). Droonifotod on tehtud suvisel ajal, mil puude lehestik varjab vaateid kõige rohkem. Puude kõrgus Seitsmemäe tipus on ca 22 meetrit. Panoraamvaated on tehtud puude latvade tippudest 3 meetrise sammuga kuni 50 meetri kõrguseni, kuid 37 meetrist kõrgemal Petseri vaadeldavus enam ei parane. Igalt kõrguselt on vaadeldavad Petseri televisioonimast, Petseri Peetri kiriku torn ja Maiski keraamikatehase lähedal paiknevad korstnad, Koidula piiripunkt, raudteejaama mastid ning hoonete katused ning Petseri kloostri palverändurite keskuse veetorn Tartu tänava ääres. Alates 31 meetri kõrguselt on näha ka Maiski keraamikavabrik ja 34 meetri kõrguselt on näha Petseri kloostri kirikute kupleid ning Maiski kortermaju.

Maamärkide asukohad on toodud välja skeemil 2.

Skeem 2. Seitsmemäe tipust vaadeldavad objektid Petseri ja Maiski linnades. a – Maiski keraamikavabrik; b – Petseri Peetri kirik; c – Petseri televisioonimast; d – Petseri kloostri palverändurite keskus ja selle veetorn; e – Petseri raudteejaam; f – Petseri klooster. (allikad: Google Maps, yandex.ru, azbyka.ru).

Vaated põhja suunas on valdavalt metsamassiividele. Pihkva järve üheltki kõrguselt näha ei ole.

Aadress: Võru maakond, Setomaa vald, Rääptsova küla, Orava metskond 19 maaüksus ja Voropi küla, Orava metskond 27 maaüksus

Koostaja: Kobras OÜ

Vastutav spetsialist: Priit Paalo

3. MAASTIKUARHITEKTUURNE LAHENDUS

3.1. METOODIKA JA PERSPEKTIIVNE LAHENDUS

Kujundus lähtub tellija soovidest ning kohapeal tehtud vaatlustest ja mõõdistustest. Erilist tähelepanu on pööratud parklast 7. rügemendi tähiseni liikumisvõimaluste tagamisele vastavalt universaalsidaini põhimõtetele. Loodusliku miljöö säilitamine on seatud esmatähtsaks ning projekti raames on eelistatud naturaalseid materjale, mis sulanduvad harmooniliselt ümbritsevasse keskkonda. Projekti lihtsus ja projektala hooldatavuse olulisus on juhtivaks põhimõtteks, mis on viinud erilahenduste kasutamise minimeerimiseni.

Projekti metoodikas on teede, 7. rügemendi tähise ja teiste oluliste rajatiste asukohad kindlaks määratud välitööde käigus (fotod 5-8), et maksimaalselt ära kasutada olemasolevat reljeefi ja kohapeal reaalseid vajadusi ning võimalusi tunnetada.

Töö käigus märgiti tokkide ja nõoriga maha olulisemad objektid, mis seejärel mõõdistati ning kanti projekti asendiplaanile. Samuti kasutati drooni, et määratleda vaatetorni optimaalne kõrgus ja vaadete avamise vajadus.

Foto 5-8. Välitööd Seitsmemäel. 1 - Seitsmemäe loodenõlvale rajatava laudtee määramine ja mõõdistamine. 2 - drooni kasutamine vaatetorni kõrguse määramiseks ja vaadete avamise analüüsiks. 3 – ratastooliga liikujatele sobilike puhkemademet leidmine ja märgistamine. 4 – andmete dokumenteerimine (autor: Margus Lillak).

3.2. KUJUNDUSLAHENDUSE ÜLDISED PÕHIMÕTTED

Kunagise Lõunalaagri ja Seitsmemäe ala taastamine sellisena, nagu see oli 30ndatel, pole otstarbekas, kuna alal ei ole enam sama funktsiooni. Lõunalaagri ja Seitsmemäe praegune ja perspektiivne funktsioon on olla turismiobjekt (ennekõike militaarturismi objekt), kus saavad kõrvuti toimida looduskeskkond ja Kaitseväe traditsioonid.

Lahenduse keskmeks on valgeks värvitud kividest moodustatud number "7", mis paikneb Seitsmemäe läänenõlval. Kujunduse aluseks on ajaloolised pildid, mis esitavad Eesti Kaitseväe 7. rügemendi poolt Lõunalaagrisse rajatud tähist numbrit seitse. Kivid ankurdatakse maasse metallist äärste abil, mis tagab stabiilsuse ja väldib kivide massist tulenevat varingut või maalihet. Kivide ümber on projekteeritud samblamatt, et nõlva pinnast stabiliseerida. Praegusel hetkel on projekteeritud tähistest lääne suunas (mäe nõlval) suur lohk, mis tuleb eelnevalt täita. Tähist ja selle ümbruse täpsem lahendus antakse edasisel projekteerimisel.

Arvestatud on, et ala oleks võimalik edasi arendada ning laiendada suuremaks militaarturismi objektiks.

Selleks, et luua sidet ajaloolise militaarobjekti esteetika ja tänapäevase RMK puhkeala standardkujunduse vahel, tuleb materjalidena kasutada ümarpalgi asemel süvaimmutatud sae- ja höövelprussi ning looduslikku maakivi.

Lisaks tehakse raieid, mis tagavad projekteeritud 7. rügemendi tähist selge nähtavuse maanteelt, parklast ja projekteeritud pildistamise paltsilt.

Projektala lahendus on näidatud joonisel MA-4-01 (asendiplaan).

3.2.1. Elluviimine ja ehitusetapid

Seitsmemäe taastamise realiseerimiseks on vajalik täiendav projekteerimine (põhiprojekt ja tööprojekt), mille käigus tuleb projekti ligipäasetavuse hindamiseks kaasata konsultandina vastava pädevusega eksperte.

Ehituse töövõtuvormi, ehitushanke ja muu vajaliku dokumentatsiooni koostab ehituse tellija. Ehitustöö tegemiseks vajalikud ehituse töömeetodid, tehnoloogilised protsessid ja ehitustööde organiseerimise kava määrab, kavandab ja koostab ehitaja. Ehitusprojekti koostaja kaasamine eeltoodud tegevustesse ehitusaegse konsultandina on soovitatav ning lepatakse eraldi kokku.

Ehitustöö võib teha etapiliselt.

3.2.2. Perspektiivne kaevikute ja punkrite taastamine

Projekti koostamisel on võetud arvesse võimalusega taastada osad II maailmasõjas Seitsmemäe jalamile rajatud kaitsepositsioonid (kaevikud, laskepesad ja punkrid), et suurendada projektala väärtust militaarturismi objektina. Taastamiseks kõige sobilikum ala on pildistamise platsist idasse jääv ca 50 meetri ulatuses lõik, kus üksteisele võrdlemisi tihedalt on alles veel kunagiste rajatiste jäljed (MA-4-03).

3.3. MAASTIKUKUJUNDUSE LAHENDUSE UNIVERSAALDISAINI PÕHIMÕTTED

Projekti koostamisel on järgitud universaalse disaini põhimõtteid, et tagada liikumiskustega inimestele mugav juurdepääs enamikule projektalast. Kaasav disain on eriline lähenemine, kus kujundamisel ja projekteerimisel võetakse arvesse ala kasutajate vajadusi ja huvide laia spektrit, olenemata nende east või

Aadress: Võru maakond, Setomaa vald, Rääptsova küla, Orava metskond 19 maaüksus ja Voropi küla, Orava metskond 27 maaüksus

Koostaja: Kobras OÜ

Vastutav spetsialist: Priit Paalo

võimetest. Oluline kaasava disaini printsiip seisneb selles, et erivajadustega inimestele loodud lahendusi saavad mugavalt kasutada ka kõik teised.

Selle põhimõtte järgi on kavandatud sõelmekattega rajade tõusud parklast kuni projekteeritud 7. rügemendi tähise" juures oleva pildistamise alani, samuti on kaasava disaini printsiipe arvesse võetud pinkide, infotahvlite, käsipuude ja välikäimlate kujunduses, et tagada kõigile külastajatele mugav ja turvaline kasutuskogemus.

3.4. RAJAD JA PLATSID

3.4.1. Sõelmekattega rajad

Parklast pildistamise platsini on projekteeritud 2 m laiune sõelmetest rada, mis tagab juurdepääsu peamisele fookuspunktile ka liikumiskustega külastajatele (foto 9-10). Kraavi ületamiseks on projekteeritud sild kunagise silla asukohale. Kraavi voolusäng suunatakse truupi, mille peale rajatakse metallist kandekonstruktsioonidega sild. Silla pealne osa rajatakse puidust. Täpsem kujundus antakse edasisel projekteerimisel.

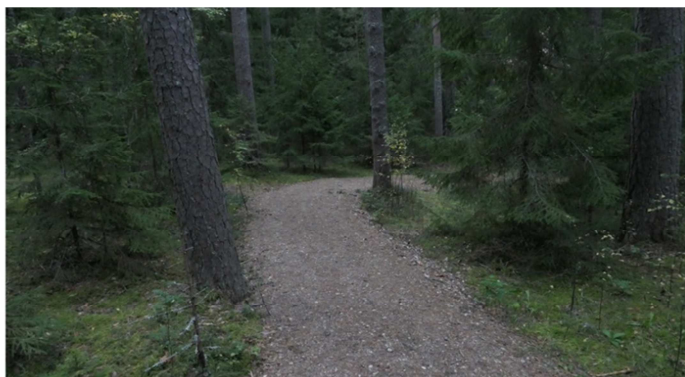

Foto 9-10. Näited sõelmekattega radadest RMK Taevaskoja matkarajal (autor: Margus Lillak).

Sõidukite radadele sattumise takistamiseks on raja parklapoolse osa äärde kavandatud suured maakivid, mis võimaldavad ratastooliga liikujate vaba juurdepääsu, kuid takistavad autode läbipääsu.

Kogu parklast pildistamise platsini viiva raja ulatuses on planeeritud kaks suuremat tõusu, kus liikumiskustega külastajatel on võimalik kaldteede ja puhkemademetega kaudu liikuda nõlvast üles ja alla. Ratastooliga liikumiseks sobivad kaldteede asukohad on määratud välitööde käigus. Radade täpsem lahendus antakse edasisel projekteerimisel.

3.4.2. Laudteed

Pildistamise platsist algab mäe tippu viiv 1,5 meetri laiune sõelmetest rada mööda Seitsmemäe loodenõlva vaatetornini. Alates esimesest järsumast tõusust nõlval on rada projekteeritud laudteena. Laudtee asukoht on välitööde käigus määratud, et olemasolevat maastiku reljeefi maksimaalselt ära kasutada ja suurendada Seitsmemäe tipust avaneva vaate mõju. Puidust trepid ja laudtee rajatakse metallpostidele (foto 11). Galvaniseeritud resttrepiastmete kasutamisega vähendatakse libisemisohtu (foto 12).

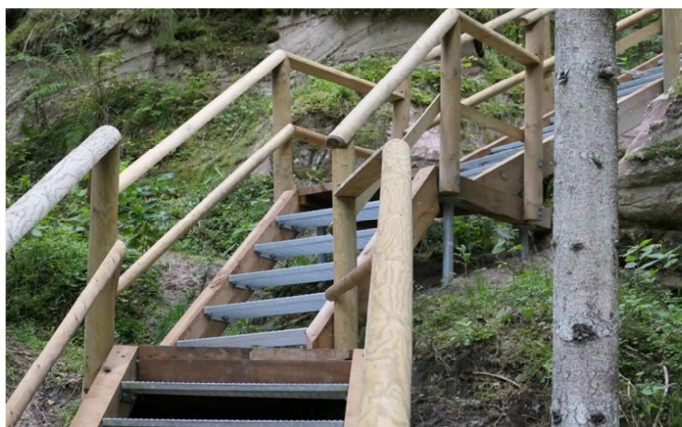

Foto 11-12. Näited trepikonstruktsioonidest RMK Taevaskoja matkarajal (autor: Margus Lillak).

Pildistamise platsist mäe tippu viiva raja keskosasse on kavandatud platvorm, istumisvõimaluse ja infostendiga, mis tutvustab kohalikku loodust. Rajal on kokku kolm treppi. Laudtee ja treppide täpsem lahendus antakse edasisel projekteerimisel.

3.5. HALJASTUS JA RAIED

3.5.1. Raadamine

Seitsmemäe edelanõlval asuv mets on kavandatud raadata projekteeritud tähisest kuni Matsuri-Sesniki kõrvalmaantee nr 18233-ni, eesmärgiga luua avatud vaated Seitsmemäele projekteeritud tähisele nii Matsuri-Sesniki kõrvalmaanteelt nr 18233-lt kui ka projekteeritud parklast. Raadamisel tuleb säilitada kännud (raied tuleb teha maapinna lähedal), mis aitab vähendada raietest tingitud erosiooni mõju, kuni rohttaimed suudavad luua korraliku mullakamara. Olemasolevad II rinde kadakad tuleb säilitada või istutada projektala ulatuses ümber. Vaatetornist kaugemal Seitsmemäe tipus tohib eemaldada vaid kuivanud ja kahjustatud puid, et tagada vaatetorni varjutuse säilimine. Selleks, et säilitada vaatetornist avanevate vaadete vaadeldavus, on kavandatud puistut harvendada projekteeritud vaatetorni ja projekteeritud 7. rügemendi tähise vahelisel alal. Kokku on kavandatud raadamisala suurus *ca* 13 480 m² (MA-4-02).

3.5.2. Erihooldusega ala

Ojakaldal paiknev noor lehtpuuliikidest võsa on ette nähtud raiuda, et avada parkimisplatsilt ja maanteelt vaade Seitsmemäele. Kuna lehtpuud on niiskes keskkonnas kiire kasvuga, on sellel alal hoolduse osana ette nähtud raie kord 10 aasta jooksul. See võimaldab säilitada soovitud maastikulise ilme ja vaadete avatuse.

3.6. VAATETORN

Seitsmemäe tippu on projekteeritud vaatetorn, et kasutada optimaalselt ala looduslikku reljeefi ning võimaldada külastajale huvitavaid vaateid. Vaatetornist avanevad vaated mitte ainult Koidula ja Saatse küla suunas, vaid eriti hästi on nähtavad Petseri ja Maiski linna erinevad maamärgid. Droonipiltide analüüsi kohaselt peaks vaatetorni kõrgus olema vähemalt 25 meetrit, et ulatuda üle puude latvade ning tagada ümbruse hea vaadeldavus. Analüüsi tulemusena selgus ka, et üle 28 meetri kõrgust torni pole vajalik rajada, kuna sellest ei tulene märgatavat paranemist vaate ulatuses (lisa 2 - MA-9-02). Vaatetorni täpsem lahendus antakse edasisel projekteerimisel.

3.7. VÄIKEVORMID

3.7.1. Pingid

Radade äärde on projekteeritud kokku kaheksa pinki. Pingid on paigaldatud regulaarsete vahedega, tagades rajal liikujale alati järgmise pingi nähtavuse. Mõned pingid on paigutatud enne raskemaid tõuse või puhkemademetele, et liikumisraskustega inimestel oleks võimalus vajadusel enne keerukat raja osa puhata. Lisaks on pingid rajale paigaldatud selliselt, et neilt avaneks vaade nõlvale projekteeritud tähisele. Pingid on projekteeritud seljatoega ja tuleb maa sisse ankurdada. Materjalina tuleb kasutada kantpuitu. Pinkide täpsem lahendus antakse edasisel projekteerimisel.

Kaks pinki on paigutatud pildistamise platsile selliselt, et ühisfotodel saaks esimene rida seal istuda, kuid samas toimiks need ka visuaalse piirdena, takistamaks inimestel ronida projekteeritud tähise juurde (MA-4-03).

3.7.2. Prügikastid

Projekteeritud parklasse on kavandatud üks prügikast. Prügikast tuleb ankurdada maa külge, et tagada selle stabiilsus. Materjalina tuleb kasutada kantpuitu.

Prügikast peab olema kujundatud nii, et loomad ja linnud ei saaks sealt prügi välja võtta. See tagab prügi korrektse käitlemise ja hoiab ümbruskonna puhtana. Võimalik prügikasti konstruktsioon on toodud lisas MA-9-04. Täpsem lahendus antakse edasisel projekteerimisel.

3.7.3. Infostend

Lisaks olemasolevale parklas asuvale infostendile on projekteeritud veel kolm uut infostendi, mis tutvustaksid projektala erinevaid ajaloolisi kihistusi ning loodust. Lisaks on nende abil võimalik tutvustada vaatetornist avanevaid vaateid ja selgitada põnevamaid objekte (vastavalt skeemile 2) vaatetornist näha saab. Võimalik infostendi konstruktsioon on toodud fotodel 13 ja 14 ja lisas 3 (MA-9-03).

Foto 13-14. Näited infostendi konstruktsioonist RMK Taevaskoja matkarajal (autor: Margus Lillak).

3.7.4. Suunaviit

Parkla sissepääsu lähedusse on projekteeritud vahtkonna post – 30ndate aegse Põhjalaagri varjualuse (foto 15) rekonstruktsioon, mille eesmärk oli vahis oleva sõduri kaitsmine sademete ja päikese eest. Samasugune vahtkonna posti rekonstruktsioon paikneb Põhjalaagris (foto 16-17). Sarnase posti rekonstrueerimine

Lõunalaagri läheduses seob visuaalselt kahte endist Kaitseväe laagrit ning toimib alast mööda sõitjale maamärgina.

Foto 15. Vahtkonna post 30ndatel Põhjalaagris (*Eesti Ajaloomuuseum SA fotokogu AM F 24587*).
Foto 16-17. Taastatud vahtkonna post Põhjalaagris (*autor: Margus Lillak*).

Suunaviit on projekteeritud projekteeritava parkla sissepääsu lähedusse, kus Seitsmemäele viiv rada ristub Laskevälja rattarajaga.

Suunaviidad on kavandatud suunama nii vaatetorni, käimla, Seitsmemäe, Laskevälja rattaraja, Lõunalaagri matkaraja, Saatse küla kui ka Koidula suunal liikujaid, aidates orienteeruda ja leida tee soovitud sihtkohta. Suunaviida täpsem lahendus antakse edasisel projekteerimisel.

3.7.5. Välitualett

Välitualett peab järgima universaalsisaini põhimõtteid, et tagada selle kasutamise mugavus ka ratastoolis liikujatele. Tualett on kavandatud parkimisala lähedusse raja alguses, mis lihtsustab selle hooldust ning hõlbustab külastajatel selle leidmist. Välitualeti võimalik lahendus on näidatud fotol 18-19. Välitualett tuleb lahendada Põhjalaagri olemasolevate hoonetega sarnases arhitektuurses võtmes. Välitualeti täpsem lahendus antakse edasisel projekteerimisel.

Foto 18-19. Näited universaalsisaini põhimõtete järgi konstrueeritud välikäimlast RMK Tiksoja lõkkeplatsil (*autor: Margus Lillak*).

3.7.6. Piknikulaud

Parkla juurde on projekteeritud üks laud-pink-varjualune tüüpi piknikulaud. Piknikulaua konstruktsioon peab võimaldama ratastoolis kasutajal ligipääsu lauale nii, et ta ei jääks katuse konstruktsiooni tugiposti taha (foto 20). Materjalidena tuleb kasutada kantpuitu ja laastukatust. Piknikulaua täpsem lahendus antakse edasisel projekteerimisel.

Foto 20. Laud-pink-varjualune tüüpi piknikulaud RMK Jõemõisa lõkkekohas (allikas: loodusegakoos.ee).

3.7.7. Piirded

Osaliselt on parkimiskohad ja teed kavandatud piiritleda suurte maakividega, mis on värvitud ilmastikukindla värviga valgeks. Maakivid juhatavad külastajat, piiritlevad erinevaid alasid ja ilmestavad kunagisele Kaitseväe Lõunalaagri iseloomulikke teepiirde lahendust (foto 3 ja 4).

Osa piirdeid on kavandatud puidust, eraldamaks jalakäijate ala parklast (MA-4-03). Puidu peale on võimalik märkida ka invaparkimiskohtade tähised. Piirdel peab olema võimalik istuda. Materjalina tuleb kasutada süvaimmutatud kantpuitu.

Projekteeritud radade äärde rajatavad piirded on kavandatud süvaimmutatud ümarpuidust. Piirete täpsem lahendus antakse edasisel projekteerimisel.

3.8. LIIKLUS- JA PARKIMISKORRALDUS

Projektilale pääseb sõidukitega lõunasuunast, Matsuri-Sesniki kõrvalmaanteelt nr 18233 olemasoleva juurdepääsutee kaudu. Parkla projekteerimisel on oluline tagada piisav ruum, et parklasse mahuks vähemalt 3 bussi ja 10 sõiduauto. Parkla on projekteeritud piirata süvaimmutatud puidust piiretega, mis on ajas kestvad ning sobivad visuaalselt ümbritsevasse keskkonda.

Projektila hoolduse teostamiseks on sõidukiga võimalik pääseda ka pildistamise platsile projektila idaküljelt, kasutades olemasolevat pinnaseteed (MA-4-03).

3.9. ÜLDNÕUDED EHTUSTÖÖDELE

Tööde teostamisel peab juhinduma ehitusseadustikust, selle alusel kehtestatud normidest ning Eesti Vabariigis kehtivatest kvaliteedistandarditest. Käesoleva töö rajamiseks on vaja taotleda ehitusluba.

Kõik ehitustööd tuleb läbi viia vastavalt:

- Eesti Vabariigis kehtivatele seadustele, määrustele, valitsuse ja ministeeriumide otsustele.
- Kohaliku võimu ettekirjutustele.
- Kontrollivate instantside määrustele ja instruktsioonidele.
- Eesti Vabariigis kehtivatele normidele ja standarditele.
- Üldkehtivatele normidele ja arusaamadele kvaliteetsest tööst.

Projekti võib ellu viia etapiselt.

Uute katendite mulde alt tuleb eemaldada kasvu- ja nõrga kandevõimega pinnas. Ehitamisel tuleb jälgida, et mulla koormisel ei kahjustataks ümbritsevate puude juuri. Vajadusel tuleb töid teha käsitsi või väikemehhanismidega. Enne projekteeritud katte paigaldamist tuleb aluspind tasandada.

Mullatöodel ning pinnase transportimisel peab Töövõtja kasutama ainult selliseid masinaid ja töömeetodeid, mis sobivad antud pinnase käitlemiseks. Ehitustööde tegemise kestel vastutab Töövõtja sobiva pinnase esialgsete omaduste säilitamise eest.

Rajamisel väljakaevatavat sobivat pinnast võib kasutada tagasitäitel. Üleliigne sobiv kui ka sobimatu pinnas tuleb vedada selleks ettenähtud ladustuskohta. Sobimatu pinnase olemasolul tuleb see utiliseerida vastavalt kehtivale korrale.

Kaevekohad ja kaevikud tuleb hoida kuivana. Selleks tuleb teostada kaevetööd kuival perioodil või rajada ajutised äravoolud.

Taastatava haljasala maapind tuleb eelnevalt planeerida, vajadusel täita ehitusobjektilt saadava pinnasega. Haljastustööd tuleb teha hiljemalt august – september või jätta külv kevadeks.

Võimalike eksimuste vältimiseks on soovituslik enne ehitustööde alustamist tegevusse kaasata projekti koostaja ja tööde teostamise perioodiks tellida autorikaitse järelevalve.